● ROČNÍK 51. ● ČÍSLO 16 ● 4. MÁJA 2007 ● CENA: 5 Sk ●

poľnohospodár

DVOJTÝŽDENNÍK SLOVENSKEJ POĽNOHOSPODÁRSKEJ UNIVERZITY V NITRE

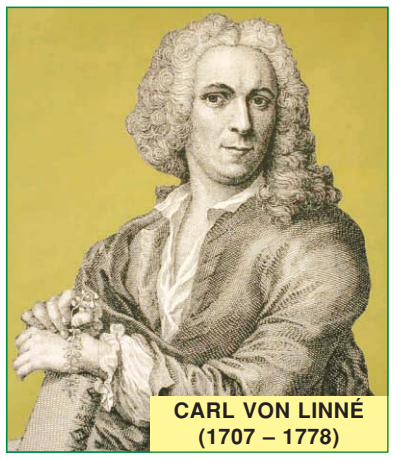

CARL VON LINNÉ (1707 – 1778)

STĹPČEK

Lipa nie je len strom s liečivým kvetom a symbol slovanstva, ako som si donedávna myslela. Stará lipa, rastúca v švédskej dedine Råshult, inšpirovala luteránskeho pastora Nilsa Ingemarssona, aby si svoje meno rozšíril o prímenie Linnaeus. Teplo, teplo, prihára... je to jasné, veď monogram „L.“ poznáme z učebníc botaniky! Áno, synom spomínaného Švéda bol ***CARL LINNÉ,*** *ktorému príroda a štúdium jej zákonitostí učarili natoľko, že rišu rastlín a živočíchov usporiadal do pevného a jasného systému! V máji tohto roku, presnejšie dvadsiateho tretieho, si svet pripomenie úctyhodné tri storočia od jeho narodenia.*

Životopisci uvádzajú, že malý Carl sa veľmi živo zaujímal o prekrásnu otcovu záhradu vo farnosti Stenbrohult, poznal latinské názvy všetkých rastlín v nej. Ba naspamäť i niektoré knihy o botanike. Základné vzdelanie získal od domáceho učiteľa a neskôr v škole vo Växjö. Klasika ho veľmi nebavila, vynikal však v matematike a fyzike, a, samozrejme, v náuke o prírode. Pred dokončením gymnázia odporučili profesori otcovi, aby dal syna radšej do učenia. Ten sa však poradil s odborníkmi, a tak Carl začal študovať na univerzite v Lunde, neskôr medicínu v Uppsale. Šťastena mu žičila, keď mu umožnila zoznámiť sa s profesormi, ktorí určili jeho ďalší osud. Prof. Stobaeus aj prof. Celsius mu dali k dispozícii svoje vedecké knižnice aj herbáre. V roku 1735 bol v holandskom Harderwijku promovaný na doktora medicíny. No i keď po návrate do Švédska slávil v Štokholme veľké úspechy ako lekár, nebol šťastný, všetko ho ťahalo do prírody, k obľúbeným prírodným vedám. Pustil sa touto cestou a v roku 1741 ho menovali za profesora botaniky na univerzite v Uppsale. V päťdesiatke bol povýšený do šľachtického stavu. Prínos vedeckého diela Carla von Linné do veľkej knihy ľudského poznania je grandiózny. „Človek nie je ani kameň, ani rastlina, je teda živočích.“ Homo sapiens. Aj to je jeho veta.

K. POTOKOVÁ

Šaty robia človeka, fasáda budovu

Medzi ocenenými 4. ročníka prestížnej súťaže **Baumit Fasáda roka 2006,** ktorej cieľom je oceniť stavebné diela, kde sa výnimočným spôsobom spája invencia architekta s kvalitou stavebných materiálov, sa ocitla aj naša Mechanizačná fakulta. Do súťaže ju prihlásila fa Sanhuma a architekt Ľubomír Holešovský získal v kategórii novostavieb čestné uznanie za návrh jej modrej fasády. Úspešnému architektovi, ktorý si zo súťaže odniesol viacero ocenení, srdečne blahoželáme!

(TVA)

Súťaž originálnych študentských „vajcoletov“ odštartovala v pondelok 23. apríla piaty ročník Nitrianskych univerzitných dní. Viac o programe, nabitom zábavnými, kultúrnymi a športovými akciami, prinesieme v budúcom čísle. **Foto: RÓBERT KOLLÁR**

Odborová organizácia je tu pre všetkých zamestnancov

V kongresovom centre našej univerzity sa 13. apríla konala konferencia ZO OZ PŠaV pri SPU v Nitre. Vyberáme z rozsiahlej správy, ktorú predniesol predseda odborovej organizácie MIROSLAV HABÁN.

Miroslav Habán v správe o činnosti odborovej organizácie zhodnotil bohatú aktivitu komisií za uplynulý rok.

Poslaním OZ PŠaV na Slovensku, ktorý je v rámci KOZ so 67 tisícmi členov najpočetnejší, je ochrana, obhajoba a presadzovanie oprávnených záujmov a požiadaviek svojich členov. Odbory majú výnimočné postavenie aj v tom, že ako oprávnený zástupca zamestnancov môžu vystupovať voči zamestnávateľom. Podstatná časť činnosti OZ bola v roku 2006 zameraná na tieto ciele:

- Uzatvorenie Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na rok 2007 pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Výsledkom je o. i. aj to, že od 1. 7. 2007 budú platy učiteľov valorizované o 5 percent a neučiteľských zamestnancov o 7 percent.
- Pripomienkovanie návrhu zákona, ktorým sa mení zákon 131/2002 Z. z. o vysokých školách. Na základe pripomienok boli predložené 4 zásadné a 38 konkrétnych pripomienok.
- Pripomienkovanie novelizácie Zákonníka práce.

Treba zdôrazniť, že iba systematickou činnosťou odborárov je v školstve sociálny zmier, pravidelná valorizácia platov a garancia lepších podmienok pre takmer 380-tisíc zamestnancov v porovnaní s platnými zákonmi z predchádzajúceho obdobia.

Činnosť Rady OOZ PŠaV pri SPU v Nitre bola zameraná na posilnenie členskej základne. Dňa 26. októbra 2006 sa konalo pracovné stretnutie pod názvom Prečo sa stať členom OZ PŠaV na Slovensku? Zúčastnilo sa na ňom 62 zamestnancov univerzity a odzneli tu príspevky J. Gašperana, predsedu OZ PŠaV na Slovensku a I. Haverlíka, predsedu Združenia VŠ a PRO, v ktorých prezentovali činnosť odborárov rezortu MŠ SR. S prezentáciou činnosti odborov na SPU vystúpil Miroslav Habán a publiku sa prihovoril aj J. Supuka, prorektor SPU pre vedu a výskum, ktorý odpovedal na otázky vyplývajúce z diskusie.

Z celkového počtu zamestnancov SPU je k 1. marcu 2007 odborovo organizovaných 738, t. j. 59,51 percent. Bolo prijatých 32 nových členov, 24 členov členstvo zrušilo.

Činnosť novozvolenej Rady OOZ PŠaV pri SPU na funkčné obdobie rokov 2006–2009 má 19 volených členov a zabezpečuje rôzne aktivity prostredníctvom 7 riadnych a 2 odvodených komisií. Na rokovania rady býva aktuálne pozývaný rektor a kvestorka SPU, ako aj predsedníčka revíznej komisie. Rada zasadala spolu na 13 riadnych a 2 mimoriadnych rokovaniach, pričom zápisnice sú k dispozícii v kancelárii rady, u predsedov fakultných a dielenských organizácií a na webovej stránke univerzity.

Novo založená legislatívna komisia, ktorá pracuje v zložení M. Miko, (predseda), B. Vitázková a D. Hillová po prvýkrát zasadala 9. 2. 2007. Okrem pracovnoprávnych otázok riešila vypracovanie aktualizácie stanov OZ PŠaV pri SPU. Dôležitým krokom bolo nadobudnutie právnej subjektivity dňa 17. apríla 2007 a s tým súvisiace zmeny, premenovanie organizácie na Univerzitnú organizácia OZ PŠaV pri SPU v Nitre a transformácia Rady OOZ na Výbor univerzitnej organizácie.

Na záver svojho vystúpenia poďakoval Miroslav Habán svojim kolegom z Výboru univerzitnej organizácie, ako i všetkým odborárskym funkcionárom za ich nezištnú činnosť v OZ v prospech členov, ale aj nečlenov OZ, všetkých zamestnancov SPU. Pripomenul, že mnohí nedoceňujú ich činnosť, ale výhod získaných aj prostredníctvom nich by sa nikdy nevzdali. Z rozsiahlej škály činností organizácie v uplynulom roku je zrejmé, že účinnou spoluprácou s predstaviteľmi OZ PŠaV na Slovensku, ako i vedením SPU možno naplniť základné poslanie odborov. Preto vyslovil poďakovanie za spoluprácu rektorovi M. Látečkovi, kvestorke A. Jančuškovej, predsedovi AS SPU J. Simoníkovi a dekanom fakúlt, ako aj všetkým členom odborov na našej univerzite za solidaritu, za podporu a činnosť v OZ.

Kompletná správa o činnosti odborovej organizácie, ako i jej nové stanovy, budú zverejnené na webovej stránke www.uniag.sk/SKOLA/oz/ozpsav.htm **-r-**

Pohľad do pléna. Medzi hosťami aj Ivan Haverlík a Ján Gašperan, predstavitelia odborového zväzu a rektor SPU, Mikuláš Látečka. **Snímky: za**

Myslime a vystupujme ako celok

Štvorčlenná komisia Európskej asociácie univerzít (EUA) strávila dva aprílové dni na našej univerzite. Čo bolo cieľom jej návštevy a aké dôsledky možno z nej vyvodiť? Spýtali sme sa MAGDALÉNY LACKO-BARTOŠOVEJ, prorektorky pre zahraničné vzťahy.

- Členovia komisie, bývalí akademickí funkcionári univerzít vo Veľkej Británii, Turecku, Grécku a Írsku, pri stretnutí s rektorom a manažmentom SPU zdôraznili, že neprichádzajú ako inšpektori, ale kolegovia, aby nahliadli do každodenného života školy, vypočuli si vízie do budúcnosti a svojimi radami pomohli splniť naše ciele. Pri diskusii s autormi samohodnotiacej správy konštatovali určité decentralizačné snahy fakúlt a zdôraznili, že by sme mali koncepčne, vo vzťahu k verejnosti, vystupovať ako jeden celok, teda myslieť celouniverzitne. Zaujímal ich aj dopad spracovania správy na jednotlivé pracoviská, aké konzekvencie vyplynuli pre ne v prospech skvalitnenia vzájomnej komunikácie.

Pri pracovnom obede sa komisia stretla aj so zástupcami samosprávy a priemyselných podnikov regiónu. Diskusia sa točila okolo potreby a významu spolupráce v záujme uplatnenia absolventov. Komisári skonštatovali, že proces akreditácie nových študijných programov, zodpovedajúcich požiadavkám praxe, je legislatívne a časovo veľmi náročný a vyžadoval by zjednodušenie byrokratických postupov.

Komisia navštívila tento raz iba niektoré naše fakulty. V júni bude pokračovať, aby na základe získaných skúseností vyslovila svoje stanovisko. **KP**

Komisia EUA v zložení (zľava): pani Mollie Temple z Veľkej Británie a páni Ustun Erguder z Turecka, Socratis Katsikas z Grécka a Padraig Walsh z Írska pobudli u nás v dňoch 22. až 25. apríla. **Foto: za**

poľnohospodár

Newspaper of the Slovak University of Agriculture in Nitra

Volume 51, Number 16, May 4, 2007

INSIDE

- From University Trade Union Conference *page 1*
- About University Evaluation *1*
- Botanical Garden on Gardenia 2007 Exhibition *2*
- Human Nutrition Preventing Osteoporosis *2*
- Thailand Students Visited FEM *3*
- Golf - History and Philosophy *4*
- University Sport *4*

Moderná mechanizácia na Agrosalóne už v októbri

Do rodiny tradičných veľtrhov, ktoré usporadúva výstavníctvo Agrokomplex, pribúda tento rok nový. Medzinárodný veľtrh poľnohospodárskej techniky AGROSALÓN, ktorý bude otvárať svoje brány každé dva roky. Prehliadka modernej mechanizácie bude prebiehať v októbri spolu s príbuzným drevárskym veľtrhom DREVO a lesníckou výstavou LES. AGROSALÓN bude oslovovať hlavne odbornú verejnosť, ktorá si modernú poľnohospodársku mechanizáciu bude môcť prezrieť v krytých pavilónoch. Táto špecializovaná výstava vzniká z iniciatívy výrobcov a predajcov poľnohospodárskej techniky, združených v organizácií AGRION. „Naši členovia od tejto výstavy očakávajú výrazné zlepšenie podmienok pri prezentácii strojov," povedal prof. Ing. JÁN JECH, PhD., prezident združenia AGRION. O tom, že ambície veľtrhu AGROSALÓN sú veľké, hovorí aj nedávne valné zhromaždenie AGRIONu. Tu spolu s predstaviteľmi z výstavníctva Agrokomplex deklarovali snahu priblížiť sa kvalitou a rozsahom tohto veľtrhu podobnému podujatiu, ktoré sa organizuje na výstavisku v Brne.

JURAJ HUBA

Chýbajú mosty medzi vedeckou a laickou verejnosťou

Preto sa v dňoch 20.– 22. marca v Ústave ekológie lesa SAV vo Zvolene uskutočnil seminár pod názvom Les nie sú len stromy, s cieľom stimulovať popularizáciu domácej vedy a výskumu. V rade prednášok, diskusií a interaktívnych cvičení sa účastníci zaoberali otázkami správnej komunikácie ako kľúčom dobrých vzťahov s verejnosťou (public relations - PR). SPU sme na tomto podujatí zastupovali piati. Tu sú naše dojmy:

Ing. Peter FERUS, PhD., Katedra fyziológie rastlín

Na slovenské pomery veľmi slušná akcia. Trochu ma však prekvapilo všeobecné ladenie prednášok. Lektorom bol doc. dr. Ivan Žáry, PhD., dlhoročný novinár a odborník na PR, autor prvej slovenskej učebnice o vzťahoch s verejnosťou. Očakával som účasť odborníkov z oblasti lesníckej ekológie, fytocenológie a fyziológie, ktorí by ho dopĺňali, a tak by náplň tohto seminára viac korešpondovala s jeho názvom. Napriek tomu však bolo toto podujatie pre mňa veľkým plusom. Odhalil som význam komunikácie vedeckých inštitúcií s laickou verejnosťou, jej mechanizmy a formy. Dve z nich som si priamo na mieste vyskúšal. I keď nie som na kameru zvyknutý, z interview, ku ktorému sa mohli vyjadriť všetci, som mal dobrý pocit. Ostáva len odstrániť drobné nedostatky...

Ing. Zuzana AMREINOVÁ, Katedra fyziológie rastlín

Ako začínajúca doktorandka som mala prvýkrát možnosť zúčastniť sa na takomto seminári. Vládla na ňom príjemná neformálna atmosféra. Renomovaný lektor nás oboznámil s množstvom dôležitých informácií a tipov pre prácu s médiami. Dúfam, že ich v čo najväčšej miere využijem vo svojej práci pri písaní článkov, tvorbe posterov a prezentácií na konferenciách. Niektorí z účastníkov už mali dlhoročné skúsenosti s prácou s médiami a bolo zaujímavé počúvať ich. To, že sme neboli iba pasívnymi poslucháčmi, ale sme veľa diskutovali a trénovali rôzne modelové situácie, bolo určite veľké plus. Veď ako sa hovorí: „Šedá je teória..." Niektorí si mali možnosť vyskúšať aj vystupovanie pred kamerou, čo všetci viac-menej úspešne zvládli. Napriek nabitému programu, ktorý trval každý deň až do 18. hodiny, sme si našli čas aj na spoznávanie Zvolena a množstva skvelých ľudí.

Ing. Alexandra PALATICKÁ, Katedra environmentalistiky a zoológie

Môj prvý seminár ma milo prekvapil. Privítal nás kolektív príjemných ľudí, ktorí nehľadeli na nás ako na mladých a neskúsených doktorandov, ale ako na seberovných spolupracovníkov. Prezentácie doc. Žáryho boli na vysokej úrovni, jeho odpovede na naše otázky pohotové. Naučil nás, ako diplomaticky a profesionálne reagovať aj na nepríjemné otázky novinárov. Svojimi, často vtipnými skúsenosťami s médiami ho dopĺňali aj ostrieľanejší účastníci seminára. Došlo dokonca k slovnej výmene názorov medzi ochranármi z TANAP-u a lesníkmi z TU vo Zvolene na tému výskytu a regulácie lykožrúta v našich lesoch. Získané poznatky si účastníci mohli vyskúšať aj „naživo" pred kamerou, vo forme interview. Na presviedčanie kolegov som sa napokon dala nahovoriť aj ja. Svoju úlohu som zobrala až príliš zodpovedne, pretože keď som sa následne videla na obrazovke, ani ja ani ostatní nechceli veriť vlastným očiam, že tá vážna tvár patrí mne! Našťastie, na konci rozhovoru sa docentovi Žárymu v úlohe reportéra podarilo vyčariť úsmev na mojej tvári, čím sa ľady prelomili. Aj záverečná kritika dopadla vcelku dobre a označil ma za „sebavedomú mladuchu". Ako mladí ľudia sme si, samozrejme, nenechali ujsť ani spoznávanie denného a nočného Zvolena. Ak raz zavítate do tohto mesta, odporúčam, aby ste ochutnali miestnu kávu a zákusky, sú naozaj výborné!

Ing. Jana PIVKOVÁ, Katedra fyziológie rastlín

Načerpali sme množstvo informácií z oblasti médií, komunikácie a PR. Zaujímavé boli interaktívne hry, kde sme mohli prejaviť vlastnú kreativitu a vymeniť si názory. Naučili sme sa, ako šikovne reagovať na zvedavosť investigatívnych novinárov a diplomaticky odpovedať na ich „pekelné" otázky. Dostali sme dobré rady, ako najlepšie obstáť pri interview. Počas prestávok sme v dobrej nálade, pri kávičke a výborných syrových pagáčoch nadväzovali nové kontakty. Seminár bol veľmi dobre zorganizovaný so všetkým, čo k tomu patrí. Na účasť na ďalšom podobnom stretnutí sa isto nenechám dvakrát prehovárať!

Mgr. Katarína POTOKOVÁ, redakcia Poľnohospodára

Čo dodať? Možno iba poďakovať organizátorom, najmä **Ing. Kataríne Sládekovej,** zodpovednej riešiteľke projektu APVV, za užitočné a príjemné podujatie, ktoré nás v mnohom obohatilo. Opäť sme sa presvedčili, že nestačí skúmať, treba verejnosť vhodne informovať o našich výsledkoch. Pretože „nemému dieťaťu ani vlastná mať neporozumie." Aktívne a kompetentné vystupovanie mojich mladých kolegov potvrdilo, že vedia, o čom je reč. Že dobré vzťahy s verejnosťou sú olejom v súkolesí spoločenskej komunikácie.

„Erste" znamená prvá

Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorej jediným akcionárom je rakúska Erste Bank, je s 2,5 miliónmi klientov najväčšou komerčnou bankou na Slovensku. Má dlhodobo vedúce postavenie v oblasti celkových aktív, úverov, vkladov klientov a v počte obchodných miest a bankomatov. V roku 2006 vzrástol objem úverov aj vkladov Slovenskej sporiteľne v nitrianskom regióne dvojciferným tempom. Objem úverov na zabezpečenie bývania medziročne o viac ako polovicu na 2,6 mld. Sk a objem spotrebných úverov v Nitre a okolí o 36 % na 2,7 mld. Sk. Objem termínovaných vkladov vzrástol o štvrtinu, na 7,9 mld. Sk. Sporiteľňa od 2. apríla znižuje úrokové sadzby vybraných úverov a vkladov o 0,25 až 0,6 % p.a. a úročenie termínovaných vkladov o 0,3 až 0,4 % ročne. „Sporiteľňa si v plnom rozsahu uvedomuje, že jej najperspektívnejšími klientmi sú vzdelaní mladí ľudia, a preto sa o ich priazeň uchádza novými produktmi, výhodnými pre tento segment. Okrem iného aj možnosťou progresívneho splácania úverov po skončení vysokoškolského štúdia", zdôraznila regionálna riaditeľka Jozefa Danová.

Slovenská sporiteľňa robí postupné kroky k informovaniu klientov o zavedení eura, čoho dôkazom je aj nová verzia internetového bankovníctva slsp, ktorá zobrazuje obraty aj stavy účtov v Sk v eurách podľa aktuálneho kurzu. Podľa J. Danovej tak banka pomáha klientovi zvykať si na novú menu, ktorá má byť zavedená v januári 2009. Slovenská sporiteľňa v roku 2006 finančne podporila v nitrianskom regióne spolu 36 projektov z oblasti vzdelávania, kultúry, športu a charity. **Riaditeľka pripomenula, že žiadosti o podporu, ako aj o granty Nadácie Slovenskej sporiteľne, možno v priebehu roka zasielať na regionálne riaditeľstvo sporiteľne. Viac informácií na www.slsp.sk, www.nadaciaslsp.sk**

KP

Výživa a naše zdravie

V dňoch 15.-16. marca sa v Agroinštitúte uskutočnil XXII. zoborský deň a V. západoslovenské dni o osteoporóze 2007. Zorganizovala ich Katedra výživy ľudí FAPZ v spolupráci so Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada v Nitre, Slovenskou pneumologickou a ftizeologickou spoločnosťou SLS a Slovenskou úniou proti osteoporóze. Podujatie sa konalo v rámci Dekády kostí a kĺbov, ktorá bola vyhlásená na roky 2000-2010 s cieľom poukázať na vážnosť problematiky a nutnosť uplatňovania preventívnych opatrení.

Z bohatého odborného programu niekoľko poznámok k témam, týkajúcim sa výživy a jej vplyvu v prevencii ochorení. Na výživu ako faktor výskytu respiračných chorôb poukázal MUDr. Daniel Magula zo Špecializovanej nemocnice sv. Svorada. Chronická obštrukčná choroba pľúc sa podľa neho v celosvetovom meradle úmrtnosti posunie zo 6. miesta v roku 1990 na 3. v roku 2020 a zaradí sa hneď za kardiovaskulárne a cerebrovaskulárne choroby. Okrem zanechania fajčenia sa do popredia čoraz viac dostáva problematika výživy. Za hlavný mechanizmus modulácie výživou sa považuje najmä tzv. oxidačný stres (a prísun antioxidantov, hlavne vitamínov A, C a E, karotenoidov a selénu), systémový zápal (a príjem omega-3 mastných kyselín, ktoré sa vyskytujú v rybom oleji, sóji a ľanových semenách).

Na deficit nutričného príjmu minerálnych látok a vitamínu D v gravidite ako na rizikový faktor osteoporózy poukázal PharmDr. Miloslav Hronek z Farmaceutickej fakulty v Hradci Králové, UK v Prahe. Interakcii liekov s potravou, fytofarmakami a potravinami sa venovala PharmDr. Lívia Magulová z Fakultnej nemocnice v Nitre. Zdôraznila, že grapefruitová šťava môže ovplyvniť účinok viacerých liečiv, no podobné účinky môžu mať aj určité druhy pomarančov. Znížiť účinok niektorých liečiv, napr. tetracyklínov, môže aj konzumácia mlieka či minerálnych vôd. Neočakávanú odpoveď na liečbu môže vyvolať aj interakcia s voľnopredajnými liečivami a látkami na rastlinnej báze, najčastejšie s ľubovníkom bodkovaným a gingkom biloba.

Za predsedníckym stolom zasadli okrem odborníkov aj reprezentanti mesta a SPU, primátor J. Dvonč a dekan FAPZ, D. Bíro. **Foto: autorka**

Doc. MUDr. Darina Chovancová z FNsP Bratislava, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, upozornila na vplyv výživy na vývoj kostí novorodencov a dojčiat. Programy, zamerané na prevenciu osteoporózy v českej praxi, predstavila MUDr. Lýdie Ryšavá zo Zdravotného ústavu so sídlom v Ostrave a doc. MUDr. Igo Kajaba zo Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave analýzu nutričnej situácie slovenskej populácie so zameraním na prívod vápnika. Pripomenul, že spotreba jeho hlavného zdroja, mlieka a mliečnych výrobkov, je na Slovensku veľmi nízka, čím sa zvyšuje riziko prevalencie osteoporózy. Benefitná účinnosť ich spotreby sa ukázala v prevencii nádorov pažeráka, žalúdka a výrazne u hrubého čreva a konečníka, čiastočne v prípade rakoviny krčka maternice a endometria.

Doc. MUDr. Miroslav Stránský z Ústavu výživy, 3. LF UK Praha zdôraznil, že osobám s nedostatočným štiepením laktózy odporúča konzumáciu spočiatku veľmi malého množstva mlieka postupne zvyšovať, a tým zistiť, aké množstvo ešte nespôsobuje ťažkosti. Menej tráviacich ťažkostí spôsobuje konzum mlieka v rámci hlavného jedla alebo v kombinácii s inými potravinami. Fermentované mliečne výrobky, vyzreté tvrdé a polotvrdé syry a vo väčšine prípadov i mäkké syry spravidla nespôsobujú žiadne problémy.

Doc. Ing. Robert Toman z Katedry veterinárskych disciplín SPU upozornil na to, že kovy ako kadmium, hliník, olovo a cín v potravinovom reťazci sú takisto rizikovými faktormi osteoporózy. Konzumácii mlieka ako preventívnemu opatreniu pred rednutím kostí sa venoval aj doc. Ing. Juraj Čuboň z Katedry hodnotenia a spracovania živočíšnych produktov.

Ing. KATARÍNA ŠRAMKOVÁ, PhD.

Palmová expozícia zaujala

Na výstave Gardenia 2007 mala už tradične svoju expozíciu aj naša botanická záhrada (BZ). Tento rok prezentovala rastliny trópov a subtrópov, ktorým sa aj vďaka miernej zime v skleníkoch mimoriadne darilo.

„V trópoch a subtrópoch sa nachádza najväčšie množstvo rastlinných druhov, ktoré poskytujú ľudom jednak úžitok, rôzne technické materiály, potravu, liečivá, produkty pre kozmetický priemysel, ako aj estetický pôžitok svojím vzhľadom, rozmanitosťou kvetov, plodov i listov," hovorí riaditeľ BZ JURAJ KUBA.

Zaujímalo nás, aké druhy rastlín predstavila záhrada na výstave. „Návštevníci mali možnosť uvidieť rôzne druhy úžitkových a okrasných rastlín, pochádzajúcich zo Stredomoria, tzv. stredozemného génového centra, dozvedieť sa o ich fyziologických odlišnostiach v porovnaní s našou domácou flórou a možnostiach ich pestovania v strednej Európe," hovorí riaditeľ.

Dodáva, že v časti expozície boli zastúpené palmy, ktoré patria do čeľade Arecaceae - arekovité. „Palmám totiž patrí prvenstvo medzi rastlinami s okrasnými listom, pretože sú zaujímavé svojou impozantnosťou a eleganciou. Na juhu Európy rastú dva druhy, ktoré sú tu pôvodné, a to datľovník Theofrastov (Phoenix theophrastii Greut.) a palma nízka(Chamaerops humilis L.), ktorá je charakteristická typickými trsmi listov vyrastajúcimi takmer zo zeme, vytvárajúcimi viacero nízkych kmeňov. Druhový názov datľovníka Theofrastovho je odvodený od mena gréckeho filozofa a prírodovedca Theofrasta z Eresu, nazývaného aj otcom botaniky.

Z množstva ďalších exotických rastlín, ktoré tvorili expozíciu našej botanickej záhrady, spomeňme aspoň niektoré: vavrín vznešený (Laurus nobilis L.), symbol víťazov v starovekom Grécku bol zasvätený bohovi Apolónovi, slizoplod tobirov (Pittosporum tobira Dryand.), stálozelený ker alebo malý strom, listom pripomínajúci rododendron či rohovník obyčajný (Ceratonia siliqua L.), známy "svätojánsky chlieb" s nádhernými maslovobielymi kvetmi s prenikavou pomarančovou vôňou. Súčasťou expozície bol aj granátovník obyčajný a jahodovec veľkoplodý. Granátovník obyčajný (Punica granatum L.), alebo granátové jablko, je zaujímavý kvetom a plodom, ktorým je hnedočervená bobuľa pripomínajúca jablko. Patrí k najstarším kultúrnym druhom a pre veľký obsah semien v bobuliach bol symbolom plodnosti. Zo šťavy sa pripravuje nápoj šerbet a po vykvasení grenadína. Jahodovec veľkoplodý (Arbutus unedo L.), stálozelený ker alebo malý strom, je tiež zaujímavý svojím plodom, bradavičnatou bobuľou, veľkou asi 2 cm, žltej, neskôr oranžovej až červenej farby.

Výstava, tak ako to už býva zvykom, bola aj tento rok spojená s predajom výpestkov a poradenskou službou. Ako nás informoval Juraj Kuba, najväčší záujem bol práve o palmy.

Spolu s botanickou záhradou sa prezentovala aj Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva, ktorá predstavila svoju profiláciu, študijné obory a najlepšie študentské práce. Na príprave a samotnej realizácii expozície sa podieľali všetci zamestnanci BZ „Patrí im za to poďakovanie, ako aj uznanie vedeniu našej univerzity, ktorá podporuje ďalší rozvoj a smerovanie botanickej záhrady," povedal na záver, spokojný s priebehom výstavy, riaditeľ botanickej záhrady.

RENÁTA CHOSRAVIOVÁ

„Palmovú expozíciu sme dotvorili jazierkom. Je to prirodzené, pretože bez tejto blahodarnej tekutiny nie je možný život," hovorí J. Kuba. **Snímky: rch**

Bonsaj z tučnolistu ozdobil výstavu

Pre ľudí, ktorí nemajú s pestovaním a tvarovaním bonsajov skúsenosti, ale majú estetický cit a radi by vytvorili niečo originálne, má vynikajúci tip PhDr. Daniela Wolfová, riaditeľka FS Zobor. „Ak si chcete vypestovať bonsaj, skúste začať celkom obyčajným tučnolistom stromčekovitým. Je nenáročný na pestovanie a má obrovskú regeneračnú schopnosť. Nové rastliny možno ľahko vypestovať aj z listov alebo úlomkov konárikov." Tridsaťpäťročný bonsaj z tučnolistu stromčekovitého (Crassula arborescens), ktorý vypestovala pani Wolfová, sa stal jedným z ozdôb výstavy Bonsaj Slovakia 2007. „Keď bol maličký, pestovala som ho v drevenej nádobke od bryndze. Neskôr som ho presadila a venovala som pozornosť najmä koreňovému systému, aby sa stromček veľmi nerozvetvil. Pekný kmienok, a tým aj zvláštnu krásu, získal tvarovaním a odstraňovaním výhonkov i listov," hovorí pestovateľka a dodáva, že jej stromček má už veľa detí, lebo výhonkami obdarovala všetkých svojich známych. Aj jej susedia sa dnes už pýšia desaťročným bonsajom. Tučnolistu sa v lete dobre darí v záhrade, cez zimu potrebuje mierne svetlo a vegetačný pokoj. Rastliny tohto druhu budú tešiť pestovateľov svojou nezvyčajnou krásou dlhé roky.

-rch-

V ZRKADLE... jedna z nás

Doc. Ing. HELENA FRANČÁKOVÁ, CSc., prodekanka Fakulty biotechnológie a potravinárstva

Miesto narodenia: Višňové, okr. Žilina

Vek: 56 rokov

● **Čím ste chceli byť ako dieťa?**
Všeličím, od kaderníčky, učiteľky až po vedkyňu ….

● **Čo ste študovali a prečo ste si vybrali práve túto oblasť?**
Po absolvovaní Strednej všeobecnovzdelávacej školy v Žiline som sa zúčastnila na prijímacích pohovoroch na Chemicko-technologickej fakulte STU v Bratislave a Agronomickej fakulte VŠP v Nitre. Na obidve fakulty som bola prijatá. Vyrastala som na dedine, takže zvíťazil vzťah k prírode a poľnohospodárstvu a prednosť dostala Nitra.

● **Ako by ste charakterizovali dnešnú mládež?**
Mladých ľudí mám rada, veľa s nimi diskutujem. Myslím si, že mládež je rovnaká, avšak vzhľadom na meniace sa spoločenské, a tým aj životné podmienky, je správanie mladých ľudí rozdielne a odráža dobu, v ktorej žijú. Nie každý mladý človek je schopný vyberať si to pozitívne, čo doba prináša a v tom vidím aj dôležitú úlohu učiteľa - pomáhať mládeži správne sa v živote orientovať.

● **Ako vnímate slová byť pedagógom je poslanie?**
Slová sú krásne a u väčšiny pedagógov sa aj napĺňajú. Inak by túto prácu (za takú plácu) iba ťažko robili.

● **Koľko hodín má váš pracovný deň?**
Nemožno to jednoznačne definovať, niekedy je to viac, inokedy menej, ale ako u väčšiny pracujúcich žien a matiek je to od „nevidíš do nevidíš“.

● **Aké vlastnosti na kolegoch vám imponujú a aké sa vám nepáčia?**
Imponuje mi múdrosť a tolerantnosť a nepáčia sa mi opačné vlastnosti.

● **S kým by ste sa radi stretli a porozprávali?**
So súrodencami na dvore rodinného domu vo Višňovom.

● **Čo vás naposledy zaujalo v oblasti spoločenského života?**
Momentálne sledujem všetko, čo sa deje okolo novely vysokoškolského zákona.

● **Čo by ste zmenili, keby ste mohli?**
Návrat k prírode.

● **Čo radi čítate?**
Okrem odbornej literatúry, ak náhodou mám chvíľu voľného času, veľmi rada siahnem po cestopisoch od Borisa Fiľana.

● **Ako si dobíjate energiu?**
Športovaním a prácou v minizáhrade.

● **Prezradíte niečo o svojej rodine?**
Manžel je tiež vysokoškolský učiteľ, máme dve dospelé deti (dcéru a syna), zaťa a vytúženú vnučku Hanku.

● **Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?**
Stále by som niekoho dirigovala, ale to asi vyplýva z mojej profesie.

● **Aké máte koníčky?**
Vzhľadom na to, že som aktívne športovala - reprezentovala som Slovensko v ľahkej atletike, šport zostal aj mojím koníčkom. V súčasnosti je to hlavne turistika, lyžovanie a tenis.

● **Aká je dovolenka vašich snov?**
Nemám vysnívanú dovolenku, ale rada by som navštívila Fínsko.

● **Humor je korením života – máte nejaký obľúbený vtip alebo veselý zážitok zo školy?**
Veselých zážitkov za 33 rokov pedagogickej praxe je veľmi veľa. Naposledy ma však pobavila vynaliezavosť našich študentov, keď odo mňa žiadali v rámci lámačky cenu do tomboly – skúšku zadarmo. **-rch-**

Thajskí študenti vo femkárskych laviciach

Oficiálna dohoda o spolupráci medzi Fakultou ekonomiky a manažmentu SPU a Kasetsartskou univerzitou (Faculty of Business Administration) v Bangkoku bola podpísaná v roku 2004. O rok nato naštartovala výmena študentov. Marek Kaul a Michal Hlinka, vtedajší piataci, absolvovali letný semester v Thajsku a dvaja thajskí študenti, Big a Pau (podľa prezývok, pretože ich skutočné mená boli pre nás dlhé a komplikované) zas na Slovensku diplomovú prax. V roku 2005 zástupcovia oboch fakúlt participovali na príprave 2. ročníka medzinárodnej vedeckej konferencie v Pekingu a v marci tohto roku 44 thajských študentov zasadlo do femkárskych lavíc. Ich pobyt na fakulte bol súčasťou odborného programu, počas ktorého absolvovali exkurzie do vybraných agropotravinárskych podnikov a na partnerské univerzity.

Thajských študentov veľmi zaujala prednáška doc. Jána Pokrivčáka na tému ekonomickej a zahraničnoobchodnej politiky Slovenskej republiky a jej vzťahu k EÚ. Bolo zrejmé, že problematike európskej integrácie ako budúci manažéri venujú patričnú pozornosť. Zaujímali ich aj otázky súvisiace s priamymi zahraničnými investíciami a ich vplyvom na ekonomiku a rozvoj regiónu. Privítali aj prezentáciu o zabezpečení FEM informačnými a komunikačnými technológiami (CIKT), po ktorej nasledoval rad otázok o možnostiach využitia IKT vo vzdelávacom procese. Najväčším zážitkom bola pre nich možnosť prakticky si vyskúšať prácu so smartboardom. Po pripojení na internet sa hneď „preklikali“ na webovskú stránku svojej domovskej fakulty, čo im umožnilo aktívne využiť smartboard na krátku prezentáciu alma mater.

Foto: autorka

Priateľská a úprimná mentalita thajských návštevníkov zanechala príjemný dojem na študentoch i pedagógoch našej fakulty. Nové priateľské vzťahy boli napokon umocnené spoločnou zábavou v Agropenzióne Adam v Podkylave. Spoločenský večer spestrilo aj interaktívne vystúpenie súboru Zobor, v ktorom si thajskí priatelia mali možnosť zatancovať aj naše tradičné tance.

Prof. Peter Bielik, dekan fakulty, odovzdal každému študentovi malý darček ako spomienku na návštevu Slovenska, Nitry, našej univerzity a fakulty. Možno práve ten bude inšpiráciou, aby sa na Slovensko vrátili v rámci bilaterálnej výmeny. Možnosť absolvovať študijný pobyt na Kasetsartskej univerzite v Bangkoku ponúka FEM svojim študentom aj v súčasnosti. Bližšie informácie získate na dekanáte fakulty.

Doc. Dr. Ing. ELENA HORSKÁ, prodekanka FEM

Je dôležité pozrieť sa do zahraničia

Počas štúdia na FEM sme mali možnosť absolvovať niekoľko predmetov pod vedením zahraničných lektorov. Považovali sme ich za príjemné oživenie, pretože ponúkali príležitosť naraz získať nové informácie a zdokonaliť sa v cudzom jazyku. Tento semester sa v rámci Jean Monnet Modulu realizuje predmet Európsky spotrebiteľ a spotrebiteľské správanie. Jeden z lektorov prijal moje pozvanie na rozhovor...

Mohli by ste úvodom povedať niečo o sebe?
Áno. Volám sa Karl Sparke, som výskumným asistentom na Katedre marketingu a manažmentu Výskumného centra v Straubingu, čo je neďaleko Regensburgu v Bavorsku.

Spomínali ste, že téme správania spotrebiteľov sa venujete už tri roky. Mohli by ste niekoľkými vetami zhrnúť vašu prednášku na túto tému?
Mojím zámerom bolo pripraviť prednášku, ktorá by študentom poskytla určitý náhľad na európsky a nemecký potravinový trh, ktorý je konkurencieschopný a veľmi špecifický. Chcel som poukázať na niektoré problémy a špeciálne zákonitosti, poukázať na spôsoby riešenia a špeciálnou záležitosťou bola spotrebiteľská segmentácia. Ukázali sme si určité prístupy, modely a bližšie sme sa zoznámili s konkrétnymi segmentmi nemeckých spotrebiteľov.

Akí sú podľa vás slovenskí študenti? Niektorých ste mali možnosť pozorovať priamo pri výučbe. Sú iní ako napríklad ich nemeckí kolegovia?
Vôbec nie. Rovnako sa správajú, majú rovnaké vzťahy s mladými profesormi. Našiel som vlastne jeden drobný detail, ktorý ich odlišuje. V Nemecku študenti po skončení hodiny zvyknú zaklopať na stôl. Nie je to druh aplauzu, ale spôsob, ako povedať vyučujúcemu: „To bola skvelá hodina. Tešíme sa na ďalšiu.“

Považuje sa to za prejav rešpektu voči prednášajúcemu?
Sčasti je to prejav rešpektu a možno aj znamenie, že čas vypršal a všetci môžu ísť domov.

Zaujímate sa o spotrebiteľské správanie. Vyskúšali ste ho aj na niektorých slovenských výrobkoch?
Poznám niekoľko druhov piva. A iné produkty? Ani nie, no v skutočnosti som konkrétne druhy produktov nehľadal.

Máte obľúbenú značku slovenského piva?
Oh, nemám. Všetky sú veľmi dobré.

Aký dojem na vás urobilo Slovensko? Krajina, ľudia...
Sú veľmi priateľskí. Páčia sa mi starobylé centrá miest, ale, bohužiaľ, nemal som veľa času pozrieť si slovenskú prírodu. Takže sa ešte musím vrátiť, aby som získal kompletný obraz Slovenska.

Chceli by ste na záver odkázať niečo našim čitateľom?
Zistil som, že veľa tunajších študentov má aspoň jednu zahraničnú skúsenosť, či už v nemecky alebo anglicky hovoriacej krajine, a to je veľmi dobrá cesta. Keďže sa Európa zjednocuje a svet zbližuje, myslím si, že je veľmi dôležité pozrieť sa do zahraničia – ako výmenný študent, stážista a pod. Pre budúcnosť by bolo vari lepšie, keby viac západoeurópskych študentov, mladých pracovníkov alebo absolventov mierilo do krajín strednej Európy. Myslím si, že zatiaľ prevláda pohyb skôr opačným smerom.

Ďakujem vám za rozhovor, ako aj za spoločné hodiny, z ktorých si odnášame mnohé cenné informácie z oblasti spotrebiteľského správania.

NIKOLA ZOLÁKOVÁ

P.S. V dňoch 17. a 18. apríla sa na Fakulte ekonomiky a manažmentu opäť „roztrhlo vrece“ s hosťujúcimi prednášateľmi. Študenti, doktorandi, ale aj pedagógovia si so záujmom vypočuli **prof. Johana Swinnena** z Katolíckej univerzity v Leuvene, **prof. Mariannu Nicolae** z Ekonomickej univerzity v Bukurešti, **doc. Dušana Vaněka** z VÚZE v Prahe a **prof. Józsefa Molnára,** rektora Univerzity sv. Štefana v Gödöllö. Aké témy boli na programe? Európske modely poľnohospodárstva a ich podoby v našich krajinách, spotrebiteľské správanie, ale aj mikroekonomická teória nákladov. Čo je výborné? Že študentov nebolo treba dlho prehovárať, aby sa zapojili do následnej diskusie... **-r-**

Trojboj v znamení správnej atmosféry

Vo Fitclube Slávia SPU Nitra sa 27. marca konala súťaž v silovom trojboji, na ktorej sa zúčastnilo osem súťažiacich z SPU, UKF a z radov verejnosti. Netvorili sa hmotnostné kategórie, pravidlá sa stanovili tak, že od hmotnosti, ktorú súťažiaci vytlačil, resp. zdvihol, sa odrátala jeho hmotnosť. Súťažilo sa v troch disciplínach: tlak na lavičke, drepy s veľkou činkou a mŕtvy ťah (zdvihnutie veľkej činky zo zeme). Základná váha, ktorú si musel každý naložiť, bola 80 kg. Niektorí súťažiaci zdvíhali až vyše 200 kg. Výkony boli obdivuhodné a bolo vidieť, že sa tomuto koníčku venujú už dlhšie.

Konečné poradie súťaže: **1. Ľuboš Ivančík** (241,5 kg); **2. Vladimír Gross** (FBP – 209 kg); **3. Alojz Timko** (FAPZ – 189,5 kg); **4. Gabriel Pál** (FAPZ – 172 kg); **5. Peter Socha** (FBP – 172 kg), **6. Milan Moravský** (UKF – 135 kg); **7. Ondrej** (115 kg); **8. Tomáš Varchola** (FAPZ – 100 kg).

Po náročnej súťaži, ktorú prišlo povzbudiť asi 30 zvedavcov, si všetci sadli k spoločnému stolu, pripili si na vydarenú súťaž a na to najdôležitejšie, že sa nikomu nič nestalo. Účastníci dúfajú, že to bol len prvý diel úspešného seriálu, ktorý bude mať pokračovanie každé dva mesiace. Držíme im palce a víťazom blahoželáme! **MARTIN KARAŠ**

Učiť sa! Učiť sa?

Skončili časy, keď sa od študentov, ktorí chceli dostať internát, vyžadoval dobrý študijný priemer. Teraz nastal čas, keď je hlavným kritériom vzdialenosť bydliska. Teda, čím ďalej študent býva, tým má väčší nárok na udelenie internátu! Je to správne?

Prečo už nemôžu študenti sami rozhodovať o tom, či internát dostanú, alebo nie!? Prečo nemôžu sami svojimi znalosťami dokázať, že si ho zaslúžia?! Načo sa má študent z blízkeho okolia vôbec snažiť, keď mu internát aj tak nepridelia? Prečo nie je podporený usilovný študent, ktorý sa učí a snaží byť čo najlepší vo svojom odbore? Ako je možné, že študent s prospechovým štipendiom nedostane ubytovanie len preto, že býva (iba) 70 km od svojej univerzity? Je spravodlivé, ak sú podporení študenti s prospechom nad 2,5 len preto, že ich bydlisko je vzdialené viac ako 100, 200, 300 km?

Tak takéto otázky dnes víria v hlavách mnohých študentov, ktorí sa dozvedeli, že učiť sa kvôli získaniu ubytovania na internáte je už zbytočné a že ich motivácia sa rozpŕchla ako ranná hmla.

Kto odpovie študentom na ich otázky? **Sapia**

SÚŤAŽ

S AUTOŠKOLOU AKADÉMIA

Dnes máme pre vás pripravenú otázku z motoristickej oblasti. Od 1. októbra 2006 platí vyhláška 578/2006, ktorou sa upresňujú podrobnosti niektorých ustanovení zákona č. 725/2004 Z.z o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách. Nová vyhláška, okrem iného, stanovuje povinnú výbavu motorového vozidla. Viete, či do nej patrí aj ťažné lano schváleného typu?

a) áno, ale len pre motorové vozidlá nad 400 kg prevádzkovej hmotnosti a neplatí to pre motocykel,
b) nie, ťažné lano do povinnej výbavy motorových vozidiel nepatrí,
c) podľa vlastného uváženia vodiča, hlavne pri jazde mimo obce.
(Pomôcka: podrobnosti o povinnej výbave vozidla nájdete v zbierke zákonov č. 578/2006.)

Svoje odpovede posielajte do 14. 5. na adresu redakcia@polnohospodar.sk. Na jedného výhercu čaká kondičná jazda (dve vyučovacie hodiny) na vozidle Autoškoly AKADÉMIA.

PRÁCA v Severnom Írsku

pre absolventov poľnohospodárstva

Vo štvrtok 26. apríla navštívil našu univerzitu pán Jim Norris (na snímke) z agentúry Farm Empolyment Services (FES), ktorá ponúka našim študentom kvalifikované pracovné miesta na moderných farmách v Severnom Írsku najmä v oblasti chovu hovädzieho dobytka a produkcie mlieka, ale aj v chove hydiny a oviec.

Podmienkou je poľnohospodárske vzdelanie a komunikatívna znalosť angličtiny, výhodou je vodičský preukaz. Zmluva sa uzatvára minimálne na 12 mesiacov a zahŕňa 4 týždne platenej dovolenky. Pracovný čas je minimálne 45 hodín týždenne a hodinová mzda £5,35. Ubytovanie je zabezpečené na farme za minimálny poplatok. Dopravu až na farmu prepláca FES.

Prihlášky a informačný leták si môžete vyzdvihnúť v Kancelárii zahraničných vzťahov a medzinárodných projektov (rektorát, 2. posch., č.d. 213). Ďalšie informácie rád poskytne J. Norris, e-mail: jimnorris925@btinternet.com, tel: 0044 2890 778244.

ZŠK Slávia SPU Nitra je bohatšia o jeden subjekt

Už dlhšie avizovaná fúzia medzi ZŠK Slávia SPU a Plaveckým oddielom Osemročného športového gymnázia v Nitre je po potvrdení Slovenskej plaveckej federácie skutočnosťou. Pre ZŠK Slávia vznikla zvláštna situácia, pretože „pod jednou strechou" plávajú dva plavecké kluby. Nie je to však rarita, po dva plavecké kluby prevádzkujú aj STU a UK Bratislava. Je to rozhodne lepšia situácia, ako keď je jeden klub a nikto sa s nikým nerozpráva...

Na majstrovstvách ČR v diaľkovom plávaní obsadil Maroš Horváth bronzovú priečku. **Foto: I. JANKO**

ZŠK Slávia SPU touto fúziou získala na kvalite. Do jej radov vstúpili takí pretekári ako: **Maroš Horváth,** juniorský reprezentant SR a niekoľkonásobný juniorský majster SR, **Ľuboš Grznár,** bývalý juniorský reprezentant SR, seniorský a niekoľkonásobný juniorský majster Slovenska, **Lukáš Odráška,** akademický majster Slovenska a niekoľkonásobný medailista z domácich a zahraničných súťaží. Prísľubom pre budúcnosť je aj **Samo Veis,** ktorý sa neustále zlepšuje a najmä mladí pretekári, ako **Denis Lenčéš, Katka Cseyteyová, Eliška Lenčéšová** či **Dada Hillová,** ktorí vo svojich kategóriách pravidelne zbierajú medailové a bodované umiestnenia v domácich aj zahraničných bazénoch.

Plavecký klub Športového gymnázia a Slovenskej poľnohospodárskej univerzity (ŠG SPU) sa od prvých dní má čím pochváliť. Juniorský reprezentant SR Maroš Horváth svoju nomináciu na medzinárodné majstrovstvá Českej republiky v diaľkovom plávaní pretavil na nečakaný úspech. V ťažkej medzinárodnej konkurencii sa v disciplíne 5 km nielenže prebojoval na stupeň víťazov (3. miesto), ale časom 58:48,20 ako jediný Slovák splnil limit na Majstrovstvá Európy v diaľkovom plávaní, ktoré sa uskutočnia tohto leta v Miláne. Veríme, že to ešte nie je jeho (ale ani Grznárove, Odráškove, Veisove a Lenčéšove) posledné slovo. **-Rj-**

Šachisti v extralige opäť úspešne

Hráči šachového oddielu ZŠK Slávia SPU Nitra sa v tejto sezóne opäť zaslúžili o dobrý výsledok. Ako jediní predstavitelia vysokoškolského športu v najvyšších súťažiach organizovaných Slovenským šachovým zväzom a bez zahraničných posíl, ktoré hrajú napríklad za Bratislavu, Košice či Komárno, ukončili sezónu siedmym miestom v tabuľke.

V našom A-družstve stále pôsobia odchovanci Nitry, bývalí akademickí majstri Slovenska a naši absolventi Ing. Mokoš a Ing. Mikita, ako i väčšina šachistov, ktorí hrajú v Nitre dlhé roky: Ing. Martiška, Dlhý, Pereszlényi, Goruša, Maroš, Dóczy, Pindéš a Danko. Aj v tejto sezóne nám veľmi pomohli 16-roční hráči Michalík a Dobrotka. V niekoľkých extraligových zápasoch nás reprezentovala aj Machalová, ktorá je momentálne na 4.-6. pozícii v slovenskom rebríčku žien. Verím, že na januárových Akademických majstrovstvách Slovenska, ktoré budú v Žiline, sa opäť presadí medzi študentkami.

V budúcom ročníku chceme dať šancu ďalším hráčom, naším odchovancom, ktorí sa v tomto roku presadili vo vyšších súťažiach. Úspechom bol postup B-družstva z 3. do 2. ligy a zároveň zo 4. do 3. ligy postúpilo ďalšie naše družstvo, ktoré vyhralo oblastnú súťaž. Z mladých nitrianskych hráčov by som vyjadril poďakovanie najmä Holevovi, Jančovičovi a Ondrušovi.

Úspechy šachistov ZŠK Slávia SPU nám trošku zamotávajú hlavu, pretože treba nájsť finančné prostriedky na technické zabezpečenie súťaží v budúcej sezóne. Okrem toho bojujeme o voľnú miestnosť pre šachistov v niektorom študentskom domove. Zatiaľ trénujeme jedenkrát do týždňa v budove Matice slovenskej a turnaje hrávame väčšinou v Pastoračnom centre na Klokočine.

PaedDr. DUŠAN DANKO,
predseda ŠO ZŠK Slávia SPU

NEPREHLIADNITE

● Dekan Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre oznamuje, že 25. júna 2007 sa budú konať prijímacie skúšky na tretí stupeň vysokoškolského – doktorandského štúdia v nasledujúcich akreditovaných študijných programoch:

5.2.25 biotechnológie,
4.2.3 molekulárna biológia,
6.1.13 technológia potravín.

Témy dizertačných prác sú zverejnené na www.fbp.uniag.sk a na vedeckovýskumnom oddelení Dekanátu FBP, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, tel. č.: 037/641 5385. Uzávierka prihlášok je 6. 6. 2007.

● Dekan Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre vypisuje výberové konanie na obsadenie miest na doktorandské štúdium v študijných programoch:

6.1.3 všeobecná živočíšna produkcia,
6.1.4 špeciálna živočíšna produkcia,
6.1.6 všeobecná rastlinná produkcia,
6.1.7 špeciálna rastlinná produkcia,
6.1.8 agrochémia a výživa rastlín,
6.1.9 fyziológia plodín a drevín,
6.1.12 výživa,
6.1.16 ochrana rastlín,
4.2.4 genetika.

Prihlásiť sa môžu absolventi vysokých škôl v príslušnom zameraní. Informácie o témach dizertačných prác, ako i podmienkach prijatia na štúdium, získate na vedeckovýskumnom oddelení Dekanátu FAPZ, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, tel. č.: 037/641 5485, alebo na webovej stránke fakulty www.fapz.uniag.sk. Uzávierka prihlášok je 21. 6. 2007.

VÝBEROVÉ KONANIE

Rektor Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre vyhlasuje v zmysle § 77 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov výberové konanie na obsadenie

➤ **miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre regionálneho rozvoja FEŠRR pre výučbu predmetov cestovný ruch, základy cestovného ruchu, vidiecky cestovný ruch, ekonomika cestovného ruchu a organizácia služieb cestovného ruchu.**

Podmienky:
- VŠ vzdelanie ekonomického smeru,
- vedecká hodnosť PhD.,
- aktívna znalosť jedného svetového jazyka – preukázať štátnou jazykovou skúškou alebo pohovorom,
- znalosť práce s PC na úrovni MS Office – preukázať certifikátom alebo praktickým overením,
- pedagogická prax min. 5 rokov,
- morálna bezúhonnosť a dobrá pracovná morálka;

➤ **miesta vysokoškolského učiteľa – odborného asistenta na Katedre ekonomiky FEM pre výučbu predmetov v anglickom jazyku: ekonomika a politika rozvojových krajín, elektronické obchodovanie** od 1. 6. 2007 do 31. 5. 2008.

Podmienky:
- VŠ vzdelanie ekonomického smeru,
- vedecká hodnosť PhD.,
- aktívna znalosť aspoň jedného svetového jazyka – preukázať štátnou jazykovou skúškou alebo pohovorom,
- znalosť práce s PC na úrovni MS Office – preukázať certifikátom alebo praktickým overením,
- pedagogická prax vo výučbe uvedených predmetov,
- morálna bezúhonnosť.

Prihlášky s profesijným životopisom a overenými dokladmi o vzdelaní zasielajte **do 14. 5. 2007** na Útvar personalistiky, EPaMU Rektorátu Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra.

ZOOOOM

Podarilo sa vám zachytiť nejakú veselú či kuriózu situáciu? Podeľte sa o svoje fotoúlovky s čitateľmi Poľnohospodára a pošlite ich spolu s vtipným textom na našu mailovú adresu: redakcia@polnohospodar.sk Autorov najlepších snímok odmeníme.

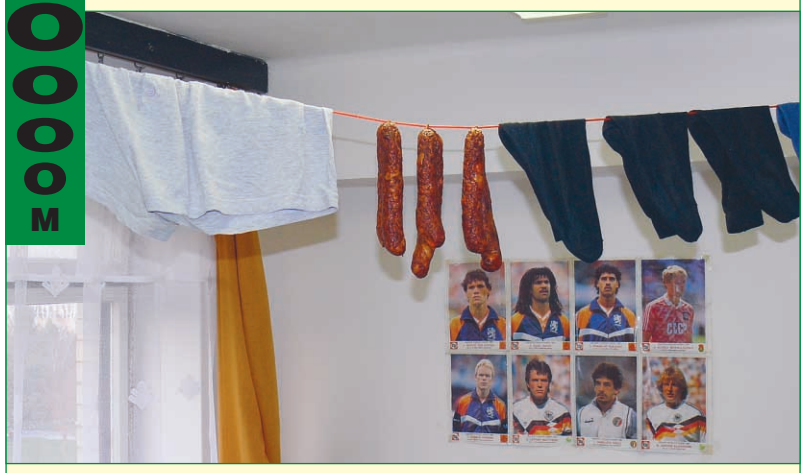

Intrák s vôňou domova... **Foto: JÁN DZURIANIN**

PRÁVE VYŠLI ...

SKRIPTÁ

T. Baranec a kol.: Systematická botanika. Druhé nezmenené vydanie, náklad 1000 ks, cena 144 Sk.

K. Hennyeyová a kol.: Počítačové spracovanie informácií (pre FEŠRR). Prvé vydanie, náklad 300 ks, cena 154 Sk.

Ľ. Mižičková – I. Ubrežiová: Podnikanie malých a stredných podnikov. Prvé vydanie, náklad 300 ks, cena 98 Sk.

A. Hruškovičová a kol.: Laboratórne postupy z organickej chémie. Tretie nezmenené vydanie, náklad 250 ks, cena 51 Sk.

L. Košťál a kol.: Štrukturálna botanika. Štvrté upravené vydanie, náklad 1000 ks, cena 74 Sk.

MONOGRAFIA

H. Borsuková: Nemecká terminologická lexika a jej lingvodidaktická interpretácia. Prvé vydanie, náklad 50 ks, cena 56 Sk. **-dš-**

Súťažíme s E – KU

V minulom čísle sme sa vás pýtali na príčiny rozpadu nemecko-ruského podniku. Správna odpoveď je c), ruská strana sa cítila urazená. Nemci často podliehajú stereotypom v správaní voči Rusom. Z obavy pred ich korupciou a úplatkami nariadili v tomto prípade v nezvyčajne krátkom čase vykonanie auditu. Konali unáhlene a miesto toho, aby si najprv preverili vlastné spisy, bezdôvodne urazili ruského partnera. Výkladový slovník angličtiny s interaktívnym CD ROMom, ktorý venoval do súťaže E – KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie v Nitre, získava **Katarína Depešová, 2. FEŠRR.**

Aleja novej Európy

Symbolickú aleju dvanástich stromčekov vysadili 17. apríla v priestoroch Komunitného centra na Klokočine na Nedbalovej ulici. Ekologický darček v podobe stromov dostala Nitra od Lesov SR, š.p., pri príležitosti 50. výročia podpísania Rímskych zmlúv, ktoré sa stali základom pre dnešnú podobu Európskej únie.

Na slávnostnom otvorení Aleje novej Európy sa zúčastnili zástupcovia nitrianskeho informačného centra Europe Direct, zástupcovia Úradu vlády SR, Mesta Nitry a viacerých neziskových organizácií.

„Projekt súvisí s celým spektrom života od bývania až po samotnú kultúru, a vnímame ho aj ako spôsob pripomenúť si duchovné hodnoty v zjednotenej Európe. Našou víziou je, aby sa tento priestor stal miestom, kde sa budú realizovať rôzne aktivity pre deti, mládež i dospelých," povedal Dušan Slížik, riaditeľ Europe Direct v Nitre. **-rch-**

Hra kráľov sa stala hrou manažérov

Na prvý pohľad je golf hra ako každá iná. Čím viac ju však študujete, tým máte väčšie pochybnosti o svojich vedomostiach a čím dlhšie ju hráte, tým viac pochybujete, že všetko potrebné sa dá naučiť. Človeka nadchne alebo odradí práve jednoduchá zložitosť tejto hry. Golf, najmä však jeho filozofia, nemôžu byť jednoduché, keď samotná história jeho vývoja je plná rozporov, nejasností a dohadov. Trochu sa mu budeme venovať aj my, pretože golf na Slovensku zapustil pevné korene a ako hra „zelene a vidieka" nemôže obísť ani našu školu, tobôž, keď na nej vychovávame manažérov.

Kam až siahajú jeho korene?

Existujú historické indície o tom, že hra s „palicou a loptičkou" sa hrala už v starovekom Ríme, podobných hier je však veľa. V prípade golfu vedú cesty skôr do Číny. Podľa čínskeho profesora Ling Hong-honga sa totiž koncom prvého tisícročia nášho letopočtu, v období dynastie Tanga, hrala hra pod názvom CHUI-WAN, podľa opisu veľmi podobná golfu. Jej základy sa vraj do Európy dostali v čase mongolských nájazdov v 12. a 13. storočí a údajne bola veľmi obľúbená aj medzi Džingischánovými bojovníkmi. Faktom je, že v Číne sa zachovali popisy a najmä umelecké zobrazenia, ktoré túto hru takmer exaktne dokumentujú. Jedným z príkladov je pestrý obraz Du Jina (1465 - 1487), ktorý je uložený v Čínskom národnom múzeu v Pekingu, na ktorom sa tri krásne dámy sústredene snažia dostať golfovou palicou loptičku do jamky.

S troškou do mlyna pri hľadaní pôvodu golfu prišli aj Japonci. Ako jeho predchodcu ponúkajú hru japonských šľachticov z 8. storočia. DAY-KU bola kolektívna hra, pri ktorej často (na rozdiel od golfu) nechýbali ani kone.

Začiatky európskeho golfu

Ani Holandsko nemalo ku golfu ďaleko. Myšlienka, že by práve táto krajina mohla byť jeho kolískou, má svojich zástancov aj medzi historikmi. Za úvahu stojí nielen slovo KOLF, čo v holandskom jazyku znamená palica, ale aj rôzne umelecké zobrazenia hry. Dá sa však o nich diskutovať, pretože pripomínajú viac hokej ako golf. Neodškriepiteľným faktom však je, že už v roku 1457 zakázal túto hru v Škótsku kráľ Jakub II. Keďže bol golf zakázaný, musel existovať! A prečo bol zakázaný? Nuž, pánov rytierov viac zaujímala hra ako oháňanie sa mečmi...

Vášnivou hráčkou golfu bola aj kráľovná Mária I. Stuartová (1542 – 1587). Ako vznešená dáma nenosila svoje „hracie náčinie" sama, ale pomáhali jej tzv. kadeti. Tento zvyk sa náramne zapáčil aj anglickým lordom, ktorí neskôr v Anglicku tento post „systemizovali" a používali ho pod menom caddi, caddie. Pomocník hráča sa na golfových ihriskách udomácnil na niekoľko storočí. Až v dnešnej dobe ho vytláčajú ručné, ale najmä pohodlnejšie elektrické vozíky. Hoci, nie všade a nie za každých okolností... Mária Stuartová, ako vieme z histórie, bola po viacerých rokoch väznenia v roku 1587 popravená. Jej obľúbená hra sa však spomína ešte aj pred popravou, keď lord Moray, jeden z westminsterských komisárov Márii vyčítal, že

„...v roku 1567 miesto trúchlenia za manželom hrala golf!"

Zopár prvenstiev

Prvý oficiálny golfový klub bol založený v Škótsku. Black Heath GC, ktorý vznikol v roku 1608, položil pravdepodobne základ organizovaného golfu. So vznikajúcim boomom tejto hry sa snažila udržať krok aj komercia. Niektorí ľudia majú skutočne intuíciu, veď už v roku 1603 sa akýsi William Mazne stal dvorným dodávateľom golfových palíc. Prvá, perím plnená loptička, známa pod menom Featherie, prišla na trh v roku 1618. V roku 1687 Thomas Kincaid zorganizoval prvý platený kurz golfu.

Prvý medzinárodný zápas sa odohral v roku 1682 v meste Leith. Škóti, reprezentovaní princom z Yorku a Georgeom Pettersonom sa v urputnom súboji stretli s neznámym anglickým párom, nad ktorým zvíťazili. Práve v tomto meste vznikol v roku 1744 klub Gentleman Golfers of Leith, ktorého zakladatelia ako prví spísali a neskôr aj upravili základy pravidiel golfu. V roku 1754 vznikol St. Andrews Society of Golfers, neskôr premenovaný na Royal& Ancient Golf Club of St. Andrews. Zahrať si na jeho pôde je snom stoviek hráčov na celom svete.

Dá sa povedať, že golf dosiahol svoj vrchol na prelome 19. a 20. storočia, keď bol zaradený do programu olympijských hier v r. 1900 v Paríži a r. 1904 v St. Louis.

Golf ako liečebný prostriedok?

Keď bol v nemeckom Bad Homburgu v roku 1899 založený golfový klub, dostala táto hra nové dimenzie. Stala sa kúpeľnou atrakciou, čo malo zároveň veľký vplyv aj na rozvoj golfu na našom území. Niektoré kúpeľné mestá v Uhorsku rýchlo pochopili, že na zdravie hostí nevplývajú iba liečebné procedúry! Platilo to aj neskôr na území Československa, kde boli priekopníkmi golfovej hry práve kúpeľné mestá.

Prvé nesmelé pokusy s golfom v Uhorsku začali síce na budapeštianskej dostihovej dráhe, ale prvá ozajstná hracia plocha bola vybudovaná v Tatranskej Lomnici. V roku 1906 tu počas otvárania novej kúpeľnej sezóny v klimatických kúpeľoch ponúkali možnosť zahrať si aj golf. V tejto lokalite sa v rokoch 1938 – 1968 hrával tradičný medzinárodný turnaj.

V histórii československého golfu sa objavujú najmä Mariánske Lázně, Karlove Vary a v neposlednom rade Piešťany, kde v roku 1913 vznikol golfový klub a o rok neskôr bolo otvorené regulárne golfové ihrisko. V roku 1930 sa tu po prvýkrát konali aj medzinárodné majstrovstvá ČSR mužov a žien.

Výpočet golfových medzníkov na Slovensku by nebol úplný bez uvedenia roku 1974, keď sa založením klubu Elán v Bratislave obnovil domáci golfový život. A všetko zavŕšil rok 2001, keď vznikla Profesionálna golfová únia Slovenska. To však už nie sme v histórii, ale v súčasnej realite.

PaedDr. PhDr. IVAN JANKO, PhD.

poľnohospodár

Dvojtýždenník zamestnancov a študentov SPU. Vydáva Rektorát Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Vedúca redaktorka: Mgr. Katarína POTOKOVÁ, redaktorka: PhDr. Renáta CHOSRAVIOVÁ, technická redaktorka: Lujza ZÁHORÁKOVÁ. Predseda redakčnej rady: doc. Ing. Vladimír RATAJ, PhD., prorektor SPU pre vzťahy s verejnosťou. Redakcia a administrácia: Poľnohospodár, SPU, Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, telefón: 037/641 5533, fax: 037/653 4393, e-mail: redakcia@polnohospodar.sk Internet: www.polnohospodar.sk. Tlač: MICHEL ANGELO. ISSN 1336-2909